

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

636. Qualiter habentes expectativam ad beneficium aliquod, possint renunciare huic gratiæ, aut illam permutare.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

decisio huic innuitur rationi; quod primò impetranti facta sit gratia conditionalis; si enim absolute facta ei fuisset gratia in allocatione præbendæ, præferendus esset postea iori impetranti, juxta *c. ubi qui rit eod.* Laym, *ad cit. c. si pro te.*

Questio 636. Qualiter habentes expectativam ad beneficium aliquod possint renunciare huic gratiæ, aut illam permutare?

1. Respondeo ad primum: possunt renunciare simpliciter, non autem in favorem; cum adhuc beneficium non sit virtualiter expectantis, ut illud in alium transferre possit. Laym, *in c. ad audientiam. num. 1. Paris. de resign. l. 2. q. 23. num. 14. & 15. citans Gemin. conf. 127. in fine Boer. decis. 308. num. 1. cum communi.*

2. Respondeo secundò, habentes gratias expectativas ad beneficia vacatura posse illis gratis renunciare absque auctoritate Superioris; quia cessat interesse Superioris; cum per eas non sit questum jus in re, sed tantum ad rem. Laym, *l. c. Paris. loc. cit. citans eisdem; & l. 7. q. 1. num. 97. & 98. citans Coraf. de benef. p. 1. c. 5. num. 15. addit tamen Paris. num. 99. non posse renunciare literis obtentis ad beneficia vacantia sine auctoritate Superioris; eò quòd juri in re non possit renunciari absque Superiore, juxta Rotam *decis. 8. de jurep. in novis.* per expeditionem autem literarum & acceptationem videatur questum jus in re beneficii vacantis, citat pro hoc Put. *decis. 90. n. 4. l. 1. & DD. communiter in c. si tibi. de præbendis. in 6. posse tamen & istis gratiis ad vacantia absque Superioris Auctoritate renunciari tacite, non capiendi possessionem illorum beneficiorum; cum per impetrationem non obligetur quis beneficio, nisi ceperit possessionem, juxta Abbat. in c. ad audientiam. de rescript. ait idem Paris. loc. cit. nu. 99. & 100. Porro si renunciatio expectativæ etiam ad vacaturum, fiat cum conditione seu pacto adipiscendæ pensionis aut beneficii, simoniaca est, Laym, *loc. cit. citans Abb. in c. ad audientiam. n. 6. & Felin. ibid. num. 11. contra gl.***

3. Respondeo ad secundum: sed neque permutare quis potest expectativam ad vacaturum cum beneficio; cum extendat se solum ad beneficii nondum vacans, & non tribuat jus in re, sed nequidem jus ad rem propriè. Laym, *loc. cit. citans Jo. And. in c. unic. de rerum permutatione. in 6. & Suar. To. 1. de relig. c. 33. de simon. num. 8. ubi docet permutationes beneficiorum odiosas, ideòque non esse extendendas; cum sint concessionibus quædam contra canones, quibus omnis pactio in spiritualibus est prohibita.*

Questio 637. Quando, & qualiter expirat Expectativa?

1. Respondeo primò: dum expectans conficitur beneficium impossibile cum eo, ad quod habet expectativam, *c. si pauper clericus. de præb. in 6. Laym. in c. ad audientiam. de rescript. n. 1. item Paris. de resign. l. 1. q. 1. num. 19. citans Calder. conf. 5. de præb. Anch. conf. 214. num. 4. Rom. conf. 356. num. 1. & ait, sic sentire omnes in *c. si pauper.* hæcque intelligenda, dum subsecuta est possessio pacifica dicti beneficii incompatibilis; Laym, *loc. cit. Paris. loc. cit. num. 10. citans plurimas Rotæ decis.**

2. Secundò, expirat morte concedentis, seu mandantis conferre vacaturum, nimirum Papa

dum res adhuc est integra; cum talis expectativa sit gratia non facta, sed facienda, utpote ad incertum, & nondum vacans beneficium collata, nullam omnino provisionem ex parte Pontificis continens; sed merum providendi mandatum, quod morte mandantis expirare solet. Laym, *ad c. si super. de off. & pot. jud. de leg. num. 2. ubi tamen ait, secus esse in gratis jam factis (qualem esse ait, dum Pontifex mandat alicui conferri beneficium jam vacans; quia Pontifex, quantum est ex parte sua, jam per tale mandatum fecit gratiam) seu eas non expirare morte concedentis; neque etiam executionem talis gratiæ suspendi per mortem concedentis, etiam, dum res adhuc est integra, imò etiam si ista gratia necdum acceptata, & executio esset non mera, sed mixta cum aliqua cognitione cautæ; ut dum Papa mandaret in forma dignum conferri beneficium vacans, citatque pro hoc Sanch. l. 8. de matrim. d. 28. num. 43. Gutt. 99. can. l. 2. c. 17. &c. aitque id non solum in gratis beneficii Ecclesiastici, sed & dispensationis, absolutionis &c. tenere. Quinimo secus esse ait, dum Papa alicui canoniam ipse conferret, & insuper mandaret Canonicis v. g. aut officiali Episcopi, ut præbendam proximè vacaturam eidem conferant: eò quòd in hoc casu gratia est facta à Papa, & executio alteri demandata; citat pro hoc Glos. in *c. si cui. de præb. in 6. & Garc. p. 6. §. 3. num. 305. Tradit quòque Lott. l. 1. q. 29. num. 34. quòd, si Papa concessisset expectativam de beneficio vacaturo cum clausula simili: *ex nunc prout ex tunc: gratiam illam usque adeò dici perfectam, ut non expiraret morte concedentis; eò quòd per talem clausulam inducta sit talis effectus, & consummatio actus, & sic decisum ait à Rota in Calaguriana Canonialis. Vide tamen, quæ ibi subdit seq. n.***

3. Tertio, expirat per renunciationem expressam vel tacitam; vide plura de his dicta in precibus primariis, quæ huc applicari possunt.

Questio 638. Quando nam expectativa censentur irrita?

1. Respondeo primò: si habens literas Papales ad beneficium vacaturum proximè ipsi renunciaret cum pacto, ut pensionem vel aliud beneficium consequatur, & postea, tacito, quòd jam prius aliam expectativam obtinuerit: quin etiam, si id exprimat, & solum taceat dictam pensionem (si ea jure ac titulo beneficii Ecclesiastici constituta sit) esto, simoniacè obtineatur, expectativa posterior seu secunda est obreptitia, & ipso jure irrita. Laym, *ad c. ad audientiam. de rescript. num. 1. c. 3. ac ita etiam omnia alia, quæ occasione illius, sive propter illud acta sunt pro irritis haberi debent; ruente enim principali, ruit etiam accessorium; Laym, ibid. num. 4. Idem ferè tradit Laym, *ad c. in nostra. de rescript. num. 6. & 7. ubi, quòd, si quis expectativam consecutus sit, & vel eodem tempore sub eadem data, vel sub diversa aliam expectativam ad aliam Ecclesiam impetrat, posterior expectativa irrita erit, præterquam si constet, aut probari possit, priori renunciatum esse; cujus ratio est, quòd taciturnitas illius prioris expectativæ est taciturnitas rei intrinsecè pertinentis ad rescriptum posterius; quia si Papa veritatem cognovisset, non dedisset, aut certò alio modo dedisset illas posteriores expectativas; ac proinde, cum vel sic (nimirum si duæ vel plures expectativæ, aut similia rescri-**